

Avizul Comitetului Economic și Social European privind propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind introducerea pe piață și utilizarea furajelor

COM(2008) 124 final — 2008/0050 (COD)

(2009/C 77/21)

La 18 martie 2008, în conformitate cu articolele 37 și 152 alineatul (4) din Tratatul de instituire a Comunității Europene, Consiliul a hotărât să consulte Comitetul Economic și Social cu privire la

Propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind introducerea pe piață și utilizarea furajelor.

Secțiunea pentru agricultură, dezvoltare rurală și protecția mediului, însărcinată cu pregătirea lucrărilor Comitetului pe această temă, și-a adoptat avizul la 2 septembrie 2008. Raportor: dl Allen.

În cea de-a 447-a sesiune plenară, care a avut loc la 17 și 18 septembrie 2008 (ședința din 17 septembrie 2008), Comitetul Economic și Social European a adoptat prezentul aviz în unanimitate.

1. Concluzii și recomandări

1.1 CESE salută propunerea de regulament al Comisiei.

1.2 CESE salută propunerea, astfel cum este formulată la articolul 4 alineatul (1) și la articolul 5 alineatul (1), ca secțiunile relevante din Regulamentul privind igiena furajelor și Regulamentul privind legislația alimentară să se aplice la hrana pentru animalele de companie precum și la cele pentru animalele destinate producției de alimente.

1.3 Autoritățile de control trebuie să poată avea acces la orice informație privind compoziția sau proprietățile declarate ale furajelor introduse pe piață, astfel încât să poată verifica acuratețea etichetei.

1.4 Operatorii din sectorul furajelor care introduc pentru prima dată furaje pe piața UE și care utilizează furaje sau materii prime furajere importate din afara UE trebuie să garanteze că aceste importuri se conformează aceluiași standard ca și produsele corespunzătoare originare din UE. Autoritățile de control trebuie să aibă posibilitatea de a verifica acest lucru.

1.5 Trebuie să existe un angajament atât în sensul că persoana care răspunde la numărul de telefon gratuit indicat pe eticheta hranei pentru animale de companie are calificarea corespunzătoare pentru a răspunde întrebărilor clienților, cât și în sensul că întrebările vor fi preluate rapid.

1.6 Articolul 17 alineatul (1) literele (a) și (b) ar trebui să se aplice în toate cazurile. Acest lucru înseamnă că pe eticheta furajelor combinate trebuie menționată întotdeauna categoria de animale căreia le sunt destinate și instrucțiunile corespunzătoare de utilizare.

2. Context

2.1 În prezent, circulația materiilor prime și a furajelor combinate este reglementată de cinci directive vechi ale

Consiliului și aproximativ 50 de acte de modificare sau de aplicare. Legislația este extrem de dispersată, cu numeroase referințe încrucișate, ceea ce o face dificil de înțeles și de aplicat în mod uniform în diferitele state membre. De exemplu, două state membre aplică diferit directiva în privința nivelului permis al vitaminei D3 în furajele combinate.

2.2 Comerțul intracomunitar cu furaje combinate se ridică numai la 2,6 % din producție, ceea ce sugerează existența unor obstacole comerciale și o lipsă de coerență în aplicarea directivelor existente.

2.3 Ar trebui spus că, în 2005, 5 milioane de crescători de animale au produs, în UE-25, lapte, carne de porc, pui, vită și vițel în valoare totală de 129 miliarde EUR. Valoarea furajelor combinate achiziționate se ridică la 37 miliarde EUR. Industria alimentară comunitară (exclusiv hrana pentru animale de companie) este angajatorul direct a 100 000 de persoane, în 4 000 de întreprinderi.

2.4 În termeni cantitativi, aproximativ 48 % din hrană este constituită din furaje neprelucrate produse la ferme, de exemplu iarba, furaje însilozate, fân, porumb. 32 % din furajele cumpărate sunt furaje combinate.

2.5 Aproximativ 62 de milioane de gospodării din UE dețin animale de companie. Piața UE a hranei pentru animalele de companie este estimată la 9 miliarde EUR pe an și asigură locuri de muncă pentru 21 000 de persoane.

2.6 Eticheta se utilizează în scop de punere în aplicare, trasabilitate și control și pentru a transmite informații utilizatorului.

2.7 S-au exprimat preocupări legate de faptul că legislația actuală privind etichetarea hranei pentru animale de companie poate induce în eroare clienții în privința calității și naturii ingredientelor acestora.

3. Definițiile furajelor

3.1 Furajele sunt de patru categorii:

- a) materii prime furajere care pot fi consumate direct, cum sunt iarba ori semințele sau materii prime care pot fi incorporate în furaje combinate;
- b) aditivi alimentari, care sunt substanțe precum microorganismele sau preparatele (altele decât materiile alimentare și preamestecurile), care sunt în mod intenționat adăugate furajelor pentru a îndeplini anumite funcții;
- c) furajele combinate sunt un amestec de materii furajere care pot să conțină și aditivi, destinate administrării pe cale orală ca furaje complete sau ca supliment nutritiv;
- d) furajele tratate cu medicamente sunt furaje care conțin produse medicinale de uz veterinar concepute pentru a fi consumate fără altă prelucrare.

3.2 Materiile furajere și furajele combinate sunt de departe cele mai întâlnite tipuri de furaje folosite.

4. Propunerea Comisiei

4.1 Propunerea se înscrie în programul permanent al Comisiei de simplificare. Propunerea este conformă cu politica Comisiei pentru o mai bună reglementare și cu Strategia de la Lisabona.

4.2 În prezent, normele generale de comercializare a furajelor, inclusiv a hranei destinate animalelor de companie, sunt dispersate în mai multe directive, în funcție de tipul lor. Există Directiva 79/373/CEE privind circulația furajelor combinate și Directiva 93/74/CEE privind furajele destinate unor scopuri nutriționale speciale („furaje dietetice”). Directiva 96/25/CE conține normele generale pentru circulația și utilizarea materiilor prime pentru furaje. Directiva 82/471/CEE stabilește condițiile de comercializare pentru așa-numitele „bioproteine” (anumite produse utilizate în alimentația animalelor) care fac parte din categoria materiilor prime pentru furaje. Propunerea raționalizează, simplifică, actualizează și modernizează dispozițiile menționate anterior.

4.3 Regulamentul (CE) 999/2001, care prevede interzicerea hrănirii cu făină din carne și oase a animalelor destinate producției de alimente; Regulamentul (CE) nr. 1774/2002 de stabilire a normelor sanitare privind subprodusele de origine animală care nu sunt destinate consumului de către animale; Regulamentul 1829/2003 privind produsele alimentare și furajele modificate genetic, care stabilește normele de utilizare a furajelor modificate genetic; Regulamentul (CE) nr. 183/2005 de stabilire a cerințelor privind igiena furajelor, care se concentrează asupra siguranței în procesul de producție a alimentelor. Aceste regulamente, care au

fost instituite ca urmare a noii abordări integrate a siguranței alimentare „de la fermă la consumator”, nu se modifică.

4.4 Obiectivul general al noului regulament propus este de a consolida, a revizui și a moderniza directivele existente privind circulația și etichetarea materiilor prime pentru furaje și a furajelor combinate.

4.5 Se aplică principiul subsidiarității deoarece propunerea nu este de competența exclusivă a Comunității. Propunerea respectă principiul subsidiarității, armonizând cadrul de reglementare pentru comercializarea și utilizarea furajelor.

4.6 Propunerea elimină obligațiile inutile și ineficiente cu privire la etichetare. Se propune ca obligațiile de etichetare a ingredientelor să fie aceleași cu obligațiile de etichetare a alimentelor. Noua normă nu va mai impune indicarea procentajului tuturor materiilor prime, ci numai indicarea lor în ordinea exactă a cantităților. În prezent, toate materiile prime folosite în furajele combinate pentru animalele destinate producției de alimente trebuie să fie indicate ca procentaj din greutatea totală, dar cu o toleranță de $\pm 15\%$. Fermierul nu poate afla procentajul real din compoziție. În noua propunere, dacă un producător dorește să indice procentajul, trebuie să-l indice cu exactitate. În plus, în cazul furajelor combinate, trebuie indicat procentajul exact pentru materiile prime menționate pe etichetă. În sfârșit, fermierul poate solicita informații suplimentare privitoare la compoziție, altele decât ordinea descrescătoare a greutateii materiilor prime, solicitare pe care producătorul o poate respinge numai în cazul în care ar dezvălui secrete de fabricație.

4.7 Numele operatorului din sectorul furajelor care introduce pentru prima dată un furaj combinat pe piața UE trebuie să fie identificat în clar pe etichetă.

4.8 Orice informație furnizată în mod voluntar pe etichetă trebuie să fie exactă și ușor de înțeles pentru utilizatorul final.

4.9 Comisia va fi obligată să dețină și să actualizeze lista materiilor prime a căror introducere pe piață este interzisă. În afară de aceasta, Comisia poate adopta orientări pentru clarificarea diferenței între materii prime pentru furaje, aditivi pentru furaje și medicamente de uz veterinar.

4.10 Cerințele privind autorizațiile prealabile introducerii pe piață trebuie să fie proporționale cu riscul, pentru a garanta că noile materii prime pentru furaje sunt specificate în mod adecvat pentru o utilizare corectă. Abordarea integrată a siguranței alimentare „de la fermă la consumator” (în temeiul Regulamentului 178/2002) permite reducerea birocrăției în domeniu. Procedura de autorizare prealabilă nu se justifică pentru toate bioproteinele și noile materii prime.

4.11 Dat fiind că pentru semințele de bază există o concurență puternică între furaje, alimente și combustibili, tendința este de a crește conținutul de coproducte în rațiile de furaje. Absența unor informații clare despre produs contribuie la subutilizarea acestora.

4.12 Se propune ca toate părțile interesate (și utilizatorii) să fie implicate în crearea unui catalog al materiilor prime pentru furaje, care să fie mai cuprinzător și mai bine adaptat la cerințele pieței decât lista actuală, neexhaustivă, existentă în directivă. De asemenea, părțile interesate vor fi încurajate să elaboreze coduri comunitare privind bunele practici de etichetare în cadrul etichetării voluntare, și anume un cod referitor la hrana pentru animale de companie și un cod referitor la furajele animalelor destinate producției de alimente. Comisia va participa la elaborarea catalogului comunitar voluntar și a codurilor, oferind consiliere și aprobându-le în final (coreglementare).

4.13 Etichetarea aditivilor pentru furaje va fi general obligatorie numai în cazul aditivilor sensibili. Restul aditivilor ar putea fi etichetați pe baze voluntare, în consens cu codul bunelor practici al părților interesate, astfel cum este aprobat de reglementările de bază.

4.14 În cazul hranei pentru animalele de companie, obiectivul este de a îmbunătăți adecvarea etichetelor, de a facilita cumpărarea și de a preveni etichetarea înșelătoare. Orice afirmații legate de calitățile nutritive trebuie să poată fi verificate ca fiind exacte din punct de vedere științific. În temeiul articolului 19, eticheta hranei pentru animale de companie trebuie să conțină un număr de telefon cu apelare gratuită, care să permită clientului să obțină informații cu privire la aditivii și materiile prime care nu sunt menționate ca atare, ci numai prin categoria de care aparțin.

4.15 Furajele destinate unor scopuri nutriționale specifice, pot fi comercializate ca atare numai dacă respectă caracteristicile nutriționale esențiale declarate și astfel cum sunt autorizate și incluse în lista redactată în conformitate cu articolul 10. În temeiul articolului 13 alineatul (3), pe etichetă sau pe forma de prezentare a furajelor nu se va susține că acestea previn, tratează sau vindecă vreo boală.

4.16 Etichetarea și prezentarea furajelor nu trebuie să înșele utilizatorul. Afișarea detaliilor obligatorii trebuie să fie completă și într-o poziție vizibilă pe ambalaj.

4.17 Operatorul din sectorul furajelor care introduce pentru prima dată furaje pe piața UE este responsabil de specificațiile de etichetare și garantează prezența substanțelor menționate și exactitatea lor materială.

5. Observații generale

5.1 Nivelul de siguranță a alimentelor și a furajelor s-a îmbunătățit semnificativ datorită noii legislații generale privind alimentația, a Regulamentului privind igiena furajelor și a

normelor de aplicare respective. Sistemul mai bun de trasabilitate, introducerea principiului HACCP (analiza riscurilor și puncte critice de control) în întreprinderile din acest sector garantează o mai bună siguranță a furajelor pe tot teritoriul.

5.2 Este esențial ca niciuna din modificările propuse să nu compromită standardele de siguranță necesare în cazul animalelor destinate producției de alimente.

5.3 Operatorii din sectorul furajelor trebuie să furnizeze autorităților toate informațiile necesare pentru a dovedi că normele sunt respectate în mod corespunzător.

5.4 Reducerea sarcinilor administrative este binevenită, deoarece în multe domenii există suprareglementare în termeni de cerințe birocratice.

5.5 Nu se poate pune problema de a permite vreodată introducerea făinii de carne și oase (FCO) în furajele rumegătoarelor destinate producției de alimente. În prezent Regulamentul privind EST (999/2001) prevede interzicerea hrănirii rumegătoarelor cu FCO. FCO poate fi utilizată în hrana pentru animale de companie. Regulamentul propus nu recomandă nici o modificare în utilizarea făinii din carne și oase, în măsura în care această problemă nu intră în domeniul de aplicare al prezentei propuneri de regulament. Acest subiect va trebui dezbătut în cadrul propunerii de regulament de stabilire a normelor sanitare aplicabile produselor secundare de origine animală care nu sunt destinate consumului uman.

5.6 Furajele combinate sunt produse, în general, în apropiere de locurile în care se cresc animalele. Rezultă că instalațiile de producție sunt deseori situate în zone rurale, cu alternative limitate de ocupare a forței de muncă. Din perspectiva transportului furajelor la ferme este de asemenea convenabil să existe un sistem local de distribuție, care evită necesitatea de a conduce pe distanțe lungi autocamioanele, contribuind astfel la reducerea emisiei de gaze cu efect de seră.

5.7 Comisia subliniază că în interiorul UE există o comercializare redusă a furajelor combinate și consideră că propunerea de regulament va contribui la creșterea concurenței prin încurajarea unui comercializării intracomunitare mai intense cu furaje combinate.

6. Observații specifice

6.1 În general, CESE salută propunerea de a simplifica, a raționaliza și a îmbunătăți eficiența administrativă a sectorului furajelor.

6.2 Noul regulament propus conferă o mai mare libertate și responsabilitate operatorilor din sectorul furajelor. Articolul 12 alineatul (1) prevede că producătorii de furaje răspund pentru afișarea detaliilor pe etichetă și pentru exactitatea acestora și, de asemenea, trebuie să îndeplinească obligațiile ce le revin în conformitate cu acest regulament, precum și obligațiile impuse

de celelalte regulamente pertinente, cum sunt 183/2005, 178/2002 și 1831/2003. Regulamentul 882/2004 stabilește normele generale de desfășurare a controalelor oficiale efectuate pentru a asigura verificarea conformității cu legislația, iar Oficiul Alimentar și Veterinar (OAV) al Comisiei trebuie să asigure aplicarea coerentă a acestuia. Operatorii din sectorul furajelor care introduc pentru prima dată furaje pe piața UE și care folosesc importuri din afara UE trebuie să facă obiectul unor controale adecvate, pentru a verifica dacă importurile respectă aceleași standarde ca și produsele corespunzătoare originare din UE.

6.3 Acordarea unei răspunderi mai mari producătorilor de furaje pentru a-și organiza activitatea înseamnă că, dacă apare o problemă gravă de contaminare cu substanțe otrăvitoare sau furaje dăunătoare pentru dezvoltarea animalelor sau pentru mediu, în special în domeniul materiilor prime noi, pot fi provocate prejudicii grave sectorului de producție a furajelor înainte de a se putea lua măsurile adecvate de remediere a situației. Dacă producătorul are resurse financiare insuficiente pentru a rezolva problema, pot apărea probleme chiar și mai grave.

6.4 Clientul, care este fermierul, trebuie să fie protejat în mod adecvat de pierderile financiare, sociale și economice în caz de dezastru. De aceea, este necesar ca deliberările să aibă loc într-un cadru de reglementare specific și să țină seama de raportul Comisiei către Parlamentul European și Consiliu privind dispozițiile juridice, sistemele și practicile în vigoare în statele membre și la nivel comunitar privind răspunderea sectoarelor

de producție de alimente și de furaje și privind sistemele aplicabile de garanții financiare în sectorul furajelor ⁽¹⁾.

6.5 Trebuie să respectăm principiul precauției în acest domeniu, în care s-au făcut greșeli grave în trecut.

6.6 Este improbabil să apară o intensificare majoră a comerțului intracomunitar cu furaje combinate pentru animalele destinate producției de alimente, deoarece clienții preferă să lucreze cu operatori locali. Această situație s-ar putea schimba dacă întreprinderi multinaționale ar prelua controlul unei părți semnificative a sectorului furajelor.

6.7 Există riscul ca unele întreprinderi multinaționale să urmărească preluarea controlului a unor părți mari din sectorul furajelor, reducându-se astfel concurența. Dacă s-ar întâmpla astfel, s-ar putea ajunge la o reducere semnificativă a numărului de fabrici de furaje și la intensificarea comerțului intracomunitar. Dar nu rezultă că piața va deveni mai concurențială.

6.8 În ceea ce privește hrana pentru animale de companie, ceea ce le este cu adevărat necesar proprietarilor sunt sfaturile adecvate cu privire la cea mai bună hrană pentru animalele lor, nu o listă a ingredientelor ca atare. De asemenea, este important să se prezinte cantitățile adecvate pentru hrănirea unor anumite animale de companie și să se precizeze dacă este vorba de furaje complete sau de suplimente nutritive.

6.9 Deoarece crește cererea mondială de proteine, este foarte necesară o investiție majoră în cercetarea și dezvoltarea din sectorul furajelor.

Bruxelles, 17 septembrie 2008

Președintele
Comitetului Economic și Social European
Dimitris DIMITRIADIS

⁽¹⁾ JO C 246, 20.10.2007, p. 12.